

2. Tretje zvonjenje

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Ob hrupni spremljavi bagrov,
tovornjakov in betonskih mešalnikov
je gradnja Cavabiance napredovala.
Oče je sicer arhitektom puščal
svobodo, vendar je s pomočjo
načrtov nenehno spremljal potek del.
Ure in ure je prebil v arhitekturnem
biroju, podajal svoje predloge ter

zaprosil za to ali ono pojasnilo. Ni bil ljubitelj stavbnih gmot. Po njegovih napotkih za načrtovanje bo Cavabianca postala sklop zgradb s pridihom domačnosti in prijetnega vzdušja majhne vasice. Tam bodo kotički z okrasnimi vrtovi in fontanami ter obsežni odprti prostori, zasnovani z videzom trgov, ulic in zelenic. ***Hrepenim po tem, je govoril svojim otrokom, da bi gledal sajenje dreves, četudi ne bom deležen njihove sence in sadov. V veliko veselje mi je posaditi drevo, da bi drugi, moji otroci, uživali v njegovi senci.***[1]

Morda so tovrstne misli na neki način namigovala na bližino njegove smrti. Slutnja, da sam ne bo dočakal dne, ko bo Cavabianca dokončana, je bila v njegovem duhu ovita v meglo. Govoril je, da se mu noči, in nemalokrat mu je ušel razmišljajoč vzdih: ***Dvainsedemdeset let imam in katerikoli dan je zame lahko***

zadnji.^[2] V zadnjem času je bilo videti, da je bilo to pričakovanje trdno zasidrano v njegovem spominu, in na veliko žalost svojih poslušalcev je oče vztrajal pri tem, da je njegovo življenje že dalo od sebe, kolikor je bilo mogoče razumno pričakovati: ***Boga prosim, naj me vzame k sebi za dobro Cerkve.***

Tukaj sem le še v napoto, v nebesih pa bom lahko pomagal v večji meri.^[3] Nekaj običajnega je bila tudi njegova prošnja Bogu za milost, da bi ***umrl brez nadlegovanja,***^[4] to se pravi brez povzročanja sitnosti, da ne bi bil svojim otrokom v breme.

Ga je v ozadju teh premišljevanj dejansko prevzemala slutnja, da bo kmalu dopolnil tek svojega življenja? Je bil konec njegovih dni res že blizu? Na prvi pogled o tem ni bilo nikakršnih znakov. Toda po drugi strani njegov spomin dejstev pač ni mogel utišati. Dovolj bi bilo naštetih dolgoletne napore in napraviti

seznam njegovih kroničnih bolezni. In vendar zaradi disciplinirane volje ter moralne moči, ki jo je stalno odseval, ni dajal občutka, da bi njegovo življenje slabelo in počasi ugašalo. Gotovo je treba upoštevati neizpodbitno dejstvo, da so nenehni junaški napor za seboj pustili strašno telesno izčrpanost, ki pa jo je, hvala Bogu, premagoval z duhovno stanovitnostjo.

Kadar so ga torej slišali vzklikniti: ***Ne vem, koliko življenja mi bo Bog še naklonil,***^[5] ta trditev pač ni vzbujala posebne pozornosti. Precej drugačen pa je bil učinek njegovih besed, ko je izjavil, da je vse življenje ***počel nekoristne reči.***^[6] Namreč v tem primeru je na glas opravljal spraševanje vesti in je šlo za skesano izpoved celega življenja, ki se mu je zdelo prazno in ki bi ga želel popraviti z globokim dejanjem kesanja iz ljubezni. Sam sebi se je zdel ubog, brez kreposti, krhek,

polomljen in znova sestavljen. V zvezi s tem je večkrat javno pripovedoval, kako so mu leta 1972 med njegovim apostolskim popotovanjem po portugalskih deželah njegovi otroci podarili porcelanast jušnik, na katerem je bilo po celem robu zapisano ponavljajoče se geslo: »Ljubim te ... Ljubim te ... Ljubim te ...« Spodnji del jušnika je bil počen in povezan s sponkami. V tem revnem jušniku je oče prepoznal samega sebe. To je bila podoba njegovega življenja, polomljenega in zakrpanega s sponkami; in teh sponk je bilo iz leta v leto več.^[7]

Oče je čutil, da se mu čas izteka. Kadar se je lotil kakšnega dela za duše, se je zato temu služenju predal popolnoma ter se otresel utrujenosti in bremena let. Takrat je bil drug človek. Zdel se je spremenjen. Kakor da bi se vanj čarobno vrnila mladostnost, je njegov duh vlival

moči telesu ter ga gnal kvišku. Bržčas je v njegovih ušesih še vedno odmeval tisti božji izrek: »Ljubezen so dejanja, ne pa lepe misli.« Ljubezen do Cerkve, do Dela in do vseh duš ga je priganjala, da se je vse do poslednjega trenutka trudil nadoknaditi tisto, kar je štel za izgubljeni čas: célo življenje, preživeto v »počenjanju nekoristnih reči«.

* * *

Najhujša tegoba, ki je ustanovitelja pestila v zadnjih letih življenja, je bilo stanje v Cerkvi, ki mu je povzročalo neizmerne bolečine. Temu »času preizkušnje« za vse kristjane je posvetil svoja poslednja tri pisma, namenjena vsem njegovim hčeram in sinovom. Dve je napisal spomladi 1973, tretje pa februarja 1974.

Z očetovsko skrbnostjo je želel izpolniti svojo pastirsko dolžnost in

jih v prvem od teh pisem (28. 3. 1973) ponovno spomnil na nevarnosti, katerim so bili izpostavljeni v **času trde preizkušnje**, ki jo je prestajala Cerkev:

Že leta vas opozarjam na simptome in na vzroke te nalezljive mrzlice, ki je prodrla v Cerkev in spravlja v nevarnost premnoge duše.

Naj ponovno poudarim, bodite čuječi in vztrajajte v molitvi: Vigilate, et orate, ut non intretis in tentationem (Mt 26,41). Budno oko in molitev! Takšna mora biti naša drža v tej noči dremotnosti in izdajstev, če hočemo Jezusu Kristusu slediti od blizu in živeti skladno s svojim poklicem. To ni čas za spanje, zdaj ni trenutek za siesto. Treba je vztrajati pokonci, nenehno bedeti, moliti in sejati.

Budno oko in molitev! Naj nihče ne misli, da je imun proti okužbi.[8]

In v ta namen jim da primernih nasvetov: naj ostanejo trdni v veri in skrbno pazijo na bogočastje; naj njihovo celotno življenje postane nenehno češčenje Svete Trojice; naj se trudijo prav doživeti sveto mašo, ki je ***središče in korenina vašega notranjega življenja***; gojijo naj ***trdnega duha zadoščevanja*** ter prosijo odpuščanja ***za mnoga zločinska dejanja, ki so zagrešena proti Bogu, proti njegovim zakramentom, proti njegovemu nauku, proti njegovi morali.***^[9]

Vedno je dober trenutek za ljubezen do Gospoda, pravi svojim otrokom, vendar se Mu moramo še bolj približati v teh časih brezbržnosti in slabega ravnanja. ***Zato smo obvezani iskati vsak dan globljo zaupnost z Bogom.***^[10]

Pismo od začetka do konca brez prestanka poudarja pomen nadnaravnih sredstev in orožja, ki je kristjanu vselej na voljo za vztrajanje

v ljubezni do Kristusa. Je tudi klic k apostolskemu delu, pri katerem mora vsakdo biti ***kakor prižgana, božje svetlobe polna svetilka v tej temačnosti, ki nas obdaja.***^[11]

Ko naposled sklene pismo, doda oče pridih vedrega veselja, kajti Gospod si želi zvestih ljudi z nezlomljivim optimizmom. Zato jih povabi k razmišljanju o tem, kako je v obdobjih hude krize v cerkveni zgodovini zadostovala peščica odločenih ljudi, ki so učinkovito kljubovali sejalcem zla:

Toda tistih nekaj posameznikov je Cerkev in svet znova napolnilo z lučjo. Otroci moji, naj čutimo dolžnost biti zvesti temu, kar smo od Boga prejeli, da bi to vdano posredovali drugim. Ne smemo, nočemo kapitulirati.

Ne dopustite, da vas okolje potegne za seboj. Pač pa ponesite vi Kristusovo okolje na vse strani.

Prizadevajte si z ljubeznijo, s prijaznostjo, z jasnostjo nauka pustiti božjo sled v vsakem človeku, ki ga srečate na svoji poti. Ne dovolite, da bi slepilo novotarij iz vaše duše iztrgalo pobožnost. Božja resnica je večno mlada in nova, Kristus nikdar ne zastara: Iesus Christus heri et hodie, ipse et in saecula (Heb 13,8).^[12]_____

Komaj trije meseci so minili, ko je spričo razvoja dogodkov znova vzel v roke pero. V drugem pismu, označenem s 17. junijem 1973, je svoje hčere in sinove seznanil z nepreštevniimi zmotami, ki so pronicale v cerkveni nauk in navade. Cerkev se je znašla sredi strašnega neurja, in kot je razlagal oče ter apostolsko bodril svoje otroke, ***moramo v tem dolgem nevihtnem in brodolomnem obdobju mnogim biti rešilna barka.***^[13]_____Številni kristjani so na žalost izgubili nadnaravni pogled; njihove oči niso bile nič več uprte v večnost, proti

kateri vsi potujemo. Zaslepljeni z **zrcalci časnega** so privzemali kritična stališča proti tradiciji in se upirali dogmatski resnici. Bili so pristaši nekakšnega zmotnega **odraslega krščanstva**.^[14] Tem je oče namenil povabilo, naj vstopijo v evangelij in poslušajo Gospodov glas: »Resnično, povem vam: Če se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, sploh ne pridete v nebeško kraljestvo« (Mt 18,3).

Vse bolj je naraščalo število tistih, ki so pridigali o življenju brez nadnaravne vere ter skušali vsepovsod izpodriniti Boga:

Zlasti v primeru marksizma, ki je seštevek vseh zmot, smo priča popolnemu prevratu: namesto večnosti imamo zgodovino, namesto nadnaravnega imamo naravo, namesto duhovnega materijo, namesto božje milosti pa človeško prizadevanje [...].

Po mnenju nekaterih se zdi, kakor da ne bi bila Cerkev rešitev za svet – ista Cerkev kot vedno, tista, ki jo je ustanovil Jezus Kristus in ki jo Jezus Kristus že dvajset stoletij nenehno poživlja –, pač pa naj bi namesto tega svet bil rešitev za Cerkev.^[15]

Tudi v voščilu za božič 1973, namenjenem njegovim hčeram in sinovom, je nadaljeval z osrednjo temo teh dveh obsežnih pisem iz preteklih mesecev. Ponovno je poudaril: ***Moja dolžnost je, da vam povem o teh žalostnih dejstvih, da vas vnaprej posvarim, da vam odprem oči za včasih tako mučno resničnost.***^[16] Zatem jim obljubi še tretje pismo: ***Kmalu vam bom pisal: ponovno bom zazvonil z velikim zvonom, da ne bi nikogar premagal škodljivi spanec.*** Vendar njegov namen ni bil kogarkoli razžalostiti, kajti ***božič ni čas grenkobe in pesimizma. Navdajati nas mora vedrost, nadnaravno***

***upanje, vera: Gospod bo prišel,
zagotovo.***^[17]

Nekaj tednov pozneje je oče celotni družini Dela poslal spodbudno pismo, napovedano že o božiču 1973. To novo sporočilo je po domače poimenoval »tretje zvonjenje«, tako kot je bilo pred leti v navadi, ki je ponekod še ohranjena, da se je k sveti maši vabilo s trikratnim bitjem zvonov v ustreznih presledkih. Zadnje zvonjenje je bilo tik pred začetkom oltarne daritve. Takole se torej začne pismo:

Predragi, naj Jezus varuje moje hčere in sinove. Še enkrat vam prihajam naproti in znova udarjam na zvon. Čutim dolžnost, da vas posvarim, in to počnem tako, kot se tradicionalno poziva vernike, da bi pristopili k Jezusovi daritvi: s ponavljajočimi se klici. Običajno so bili trije, naznanjali pa so začetek svete maše. Ko so ljudje zaslišali že domače pritrkavanje, so

odločno pospešili korak, stekli so proti Gospodovi hiši. To pismo je kakor tretje povabilo v manj kot letu dni, ki naj priganja vaše duše z zahtevami našega poklica sredi trde preizkušnje, ki jo prestaja Cerkev.

Želel bi, da bi to zvonjenje v vaša srca za vedno vsadilo isto veselje in enako budnost duha, kot so jo v mojo dušo vtisnili – minilo je že skoraj pol stoletja – tisti zvonovi Angelske Matere Božje.^[18]

Obvezno jim je bilo treba pokazati kruto realnost, brez prikrivanja in olepševanja. Oče jim je želel odpreti oči, da bi mogli z vso resnostjo presoditi o mučnih dogodkih, ki so pretresali Cerkev. Prav je bilo, da to izvejo iz dobrega vira in na tak način, da jim ob slabih novicah ne bi pošel pogum. Zato jim s ciljem, da bi njegovi otroci doumeli tako nadnaravne kot tiste zgolj človeške razsežnosti zgodovinskega trenutka,

predochi tedanje razmere v luči vere, upanja in morale.^[19] In v silovitem slogu ohranja budno vest svojih ljudi, da bi okrepili svoje notranje življenje ter ne bi zapadli v malodušje:

S temi vrsticami vas želim spodbuditi, da bi bolj zavzeto iskali navzočnost, pogovor, stik in zaupnost s troedinim Bogom, našim Gospodom, tako da gojite domačo pobožnost do zemeljske trojice. Naj bo ta običajna zaupnost z Jezusom, Marijo in Jožefom za nas in za tiste, ki nas obdajajo, kakor nenehna kateheza, kakor odprta knjiga, ki nam bo pomagala vstopiti v usmiljenja polne odrešilne skrivnosti Boga, ki je postal človek.^[20]

Vsakokrat ko se oče dotakne kakega konkretnega področja sodobnega življenja, se pokaže krasta bede in zmedenosti. Toda pod to krasto je meso živo in zdravo. Oče nikakor ni glasnik katastrof in bridkosti. Bolj kot

to skuša dušam prinašati mir in
ravnotežje. Svojim otrokom ne
pošilja spodbude zato, da bi v njih
povzročil površinski, **zgolj čustven
vzgib**, marveč si prizadeva, da bi bilo
v njihovih srcih vselej **iskreno
čustvo obžalovanja**. In poleg
obžalovanja tudi veselje – ta dvojica,
ki je kristjan nikdar ne bi smel
pozabiti. Takšno je bilo tudi voščilo, s
katerim je oče nagovoril svoje sinove
in hčere ob začetku novega leta 1974:
**Vsem obilo veselja, meni pa –
skupaj z veseljem – tudi
skrušenost.**^[21]

Med vrsticami pisma odmevajo
ohlipi nujnosti. Za trenutek se znova
zaiskri minljivost časa. V ozadju pa je
slutiti razpoloženje očetovega duha:

Z vsem svojim bitjem moramo
utripati, otroci moji, moramo
utripati, ker bomo za nekoristno
porabljen čas morali podati obračun.
Za nas je čas božja slava, čas – vsak

trenutek – je neponovljiva priložnost za sejanje dobrega nauka. Nikdar ne obstajajo razlogi za zanemarjanje apostolata.[22]

Drža ustanovitelja – ki je bil trden v veri, ne da bi ***popustil niti za milimeter***, zvest svojim zavezam, razumen v svojih odločitvah, neomajen in odgovoren – je ohranjala edinost Dela ter preprečevala njegov razkroj. V pismu jim pojasni razlog svojega ravnanja:

Hčere in sinovi moji, zelo jasno želim povedati, da čutim svojo odgovornost pred Bogom, ker mi je zaupal toliko duš. In potem ko sem veliko premolil ter še druge dalj časa spodbujal k molitvi, sem vam sporočil ukrepe, ki sem jih po vesti ocenil kot razumne, da bi vi – sredi tega cerkvenega kaosa – imeli na voljo zanesljive smernice, po katerih bi se mogli ravnati.[23]

Malo pozneje pa:

V Opus Dei ne moremo imeti pod streho nikogar, ki bi bil nesrečno zmožen prelomiti trdno – tako pravim namenoma: trdno! – edinost vere in dobrega duha, s katerim si kljub svoji osebni bedi prizadevamo za tesno bližino z Gospodom.^[24]

* * *

V svojem ***tretjem zvonjenju*** oče priznava, kakšno veselje ga prevzema, ko gleda zvestobo in čvrsto krščansko življenje svojih hčera in sinov; njihovo razpoložljivost za služenje Bogu v Opus Dei, pri čemer so se selili iz kraja v kraj ali pa neutrudno vztrajali na istem mestu. Nad to velikodušnost, jim pravi, je Gospod ***obilno razlil svojo posvečujočo učinkovitost: spreobrnjenja, poklici, zvestoba Cerkvi na vseh koncih sveta.***^[25]

Tako zgodovina kot »predzgodovina« širitve po različnih evropskih

državah je bila plod osebnega prizadevanja očeta, ki je bil neprestano na poti, odpiral centre ter ***polnil ceste z zdravamarijami in petjem***. Prenekaterikrat se je odpravil na potovanje onkraj italijanskih meja, obhodil mnogo mest in obiskoval Marijina svetišča. Tega ni počel iz muhavosti. Ko so mu namreč zdravniki v zadnjem času svetovali, naj odide iz Rima, da bi zamenjal okolje in si nekoliko oddahnil od dela, jim je odgovoril: ***Biti moram v Rimu. To je moj križ in moram ga objeti.***^[26]

Ni imel neposredne in osebne izkušnje o apostolskih dejavnostih, ki so jih njegovi otroci izvajali v različnih državah obeh ameriških celin z izjemo Mehike, kamor je bil poromal leta 1970. Želel je videti, kako živijo »v svojem elementu«, a za to se nikakor ni hotela ponuditi ugodna priložnost. Pisali so mu. Ga klicali. Vztrajno so ga prosili, naj jih

vendar že obišče. Na vse mogoče načine so poskušali očeta prepričati o potrebi po tem, da bi videl dežele, kjer so njegovi sinovi in hčere opravljali apostolsko delo, okolje, v katerem so prebivali, ter raznovrstne pobude, ki so zaživele po njihovi zaslugi. Očetov odgovor je bil zmeraj nespremenljivo isti: da je reven, da ne hodi na turistična potovanja in da ne bo šel tja, kjer bi mu bilo všeč, marveč tja, kamor mu ukažejo. Leta 1969, ko mu še na kraj pameti ni padlo, da bi se podal na katehetsko potovanje po ameriških državah, so ga nekoč pri družinskem klepetu povprašali o tej možnosti:

Načrtov ne morem delati kar sam, je odgovoril. Ne vem, jaz ne ukazujem. Tukaj se ukazuje kolegialno. V Opus Dei ni prostora za diktatorja. Pri odločanju imam le en glas. Moram se prilagoditi večini. Zelo si želim iti, ne samo v Ameriko, pač pa tudi v druge kraje, v Afriko in Azijo ... Nekega dne,

če bo to primerno, mi bodo rekli:
Oče, morate iti tja. In bom šel.^[27]

Če bi bilo to odvisno zgolj od njegove želje, bi oče zagotovo že večkrat obkrožil svet, da bi se srečal s svojimi sinovi in hčerami v daljnih deželah. In vendar ga je prošnja s priporočilom, naj obišče ameriške države, kmalu presenetila, in sicer v trenutku, ko mu ni bilo do potovanj. Pisal se je mesec marec 1974, ko so mu njegovi sinovi začeli obzirno namigovati, naj se kakor leta 1972 odpravi na katehetsko potovanje, tokrat po ameriških deželah. Načelno je bila očetu zamisel všeč, ker bi to potešilo njegovo gorečnost za duše ter bi imel priložnost utrditi v veri na tisoče ljudi. Upiralo pa se je njegovo globoko osebno zavračanje tega, da bi bil v središču pozornosti, da bi moral biti izpostavljen ploskanju, pohvalam in javnim izrazom naklonjenosti, kakor da bi bil

svetnik. To mu je vzbujało sram in poniŹnost.^[28]_____

Ko je 25. marca pisal gvatemalskemu kardinalu Mariu Casariegu, je oĉe na neki naĉin Źe naĉrtoval morebitno potovanje ĉez luŹo: ***Molíte, mu pravi, da bi se vse uredilo in bi se mogli – skupaj z g. Álvarem in g. Javierjem – odpraviti na pot po teh predragih deŹelah.***^[29] Mesec dni zatem kardinalu ponovno zagotavlja: ***Nadejam se, da bom v nekaj mesecih uresniĉil svojo Źeljo po obisku teh deŹel.***^[30] To Źe ni bila trdna odloĉitev, marveĉ moŹnost, ki ga je navdajala z zadovoljstvom.

Meseca maja je ustanovitelj v Pamploni prisostvoval sveĉani podelitvi dveh ĉastnih doktoratov Univerze v Navari. Na akademski slovesnosti, ki je bila 9. maja 1974, sta iz rok oĉeta, velikega kanclerja, doktorski naziv prejela Źkof mesta Essen, msgr. Franz Hengsbach, in

profesor Jérôme Lejeune.

Ustanoviteljev govor ob tej priložnosti je bil osredotočen na nedotakljivo svetost človeškega življenja: ***Človeška življenja, ki so sveta, ker prihajajo od Boga, je dejal navzočim na slovesnosti, ne morejo biti obravnavana kakor navadne stvari, kot številke neke statistike.***^[31]

Nazaj grede je med postankom v Madridu podelil prvo sveto obhajilo enemu izmed svojih nečakov, kot je bilo dogovorjeno.^[32] Ko pa je pripotoval nazaj v Rim, so mu njegovi sinovi predlagali spremembo načrtov. Tedni, ki jih je imel pred seboj, so bili ugodna, morda celo edinstvena prilika za uresničenje predvidenega popotovanja čez Atlantik. Spregovorili so mu o obilnih duhovnih dobrinah, ki bi jih prinesel njegov obisk: na prvem mestu okrepitev duha in obogatitev notranjega življenja mnogih njegovih

sinov in hčera. Poleg tega bi lahko dal koristne nasvete direktorjem in direktoricam različnih regij ter med ljudmi na široko zasejal dober nauk. Kot je bilo pričakovati, je zmagala očetova apostolska gorečnost in brž so pripravili vse potrebno za potovanje, upoštevajoč, da utegne bivanje v južnoameriških deželah trajati dalj časa.^[33]_____

Neko pomembno vprašanje pa je bilo še odprto. Je bil oče glede na svoje zdravstveno stanje zmožen prestati takšno pot? Previdno so zaprosili za zdravniško mnenje o primernosti potovanja ter s tem povezanih naporov. Nekaj dni poprej je šel v Pamploni na zdravstveni pregled. Nato ga je v Madridu ponovno pregledala ekipa zdravnikov navarske Univerzitetne klinike.

Potem ko je bilo izključeno tveganje zaradi ledvičnega popuščanja, ki je postajalo iz leta v leto resnejše;

potem ko so pustili ob strani njegovo hudo utrujenost; potem ko so odmislili številne posledice prestanih bolezni in drugih manjših kroničnih težav, so zdravniki očetovo splošno zdravstveno stanje opredelili kot »zadovoljivo«. ^[34] Z zornega kota tretje osebe morda ta beseda zveni rahlo ironično. Drugačen pomen pa je imela za očeta, ki je popolnoma soglašal s tako ugodnim izvidom, saj mu je to obetalo široko polje dejavnosti brez kakršnihkoli omejitev. Glede zdravnikov pa je treba povedati, da je to bilo mnenje, pri katerem so lahko upoštevali merila onkraj meja znanosti. Zato je v zdravniškem poročilu vnaprej podano pojasnilo za primer morebitnih ugovorov: »Po tehtnem razmisleku smo se kljub navedenim opazanjem odločili odgovoriti pritrdilno glede možnosti njegovega potovanja v Ameriko.« ^[35] Tisti, ki so ga pregledali, v nadaljevanju pojasnijo, da »je bilo ugodno

zdravniško mnenje o potovanju podano ob upoštevanju osebnosti msgr. Escrivája de Balaguerja«.

Po mnenju zdravnikov, ki so ga poznali, je bil poslušen pacient, ki ni povzročal nikakršnih zapletov. Sodeloval je in se smehljaj. Iz njegovih ust ni bilo nikdar slišati ene same pritožbe. Ko so ga na zdravniških pregledih povprašali o počutju, je nespremenljivo odgovarjal: ***Jaz sem v redu.*** Potem je pokazal na svoja dva *kustosa*, Álvára in Javierja, ter dodal: ***Onadva pa vam bosta lahko razložila, kar mislita.***^[36] Kar pa ne pomeni, da je bil enostaven pacient. V zagovor njegovih zdravnikov bi ga bilo treba označiti kot zares edinstvenega bolnika. Med izčrpavajočo katehezo po Španiji leta 1972, katere posledice so se sicer kaj kmalu pokazale na njegovem telesnem ustroju, se je na primer počutil kot v devetih nebesih. Za to zdravniki niso imeli

prepričljive razlage. Tako kot niso mogli pojasniti, zakaj skrb zbujačo poslabšanje stanja, razvidno iz zdravstvenih preiskav, ni kazalo neposrednega vpliva na očetovo vitalnost.

Pri sprejemanju odločitve o njegovem čezatlantskem potovanju so zdravniki poleg tveganj upoštevali veliko dobrobit, ki bi jo prinesel njegov obisk, ter ustanoviteljevo neotipljivo duhovno energijo. Vseeno so mu z vso previdnostjo svetovali, naj bo obremenitev z aktivnostmi zmerna, naj bo pogosto predviden čas za oddih in naj ga ves čas potovanja spremlja zdravnik.^[37]

Slednje je bilo še najlažje doseči. Doktor Alejandro Cantero je bil ob njem od trenutka, ko so vzleteli z madridskega letališča. Kar pa se tiče zmernosti pri njegovih aktivnostih in priporočenega časa za počitek – pustimo to za zdaj raje ob strani.

Pri vsem tem je očetovo navdušenje nad načrtovanim apostolskim popotovanjem po Južni Ameriki kaj kmalu splahnelo. Kot se je ob takšnih priložnostih skoraj vedno dogajalo, je šel tudi tokrat na pot brezvoljen, brez kakšne posebne zagretosti ali zadovoljstva. Ko mu je na predvečer njegovega odhoda nekdo omenil katehezo po Ameriki, je brez ovinkarjenja v nekaj besedah opisal svoje notranje razpoloženje: ***Prav nič mi ni do tega potovanja, vendar doslej še nikoli nisem storil, kar sem sam želel.***^[38] Tako je bilo. Glede obojega je imel prav. Zdelo se je, kakor bi Gospod prežal na priložnost, da mu odvzame sleherno človeško oporo. Njegovo zatočišče je bila molitev. In z molitvijo svojih hčera in sinov se je podal čez Atlantik:

Naj mi Jezus obvaruje moje hčere v Rimu, je pisal članicam Centralnega sveta.

Predrage! Čez nekaj dni se bomo odpravili na potovanje v Južno Ameriko in potrebna je pomoč vaše molitve ter vašega dela. V veliko veselje mi je misel, da nas spremljate na ta način.

Tukaj so vse vaše sestre zelo dobro.

Ljubezniv blagoslov vam pošilja vaš oče

Mariano.^[39]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] AGP, P01 1972, str. 163.

^[2] AGP, P01 1973, str. 309.

^[3] AGP, P01 1975, str. 655; tudi Álvaro del Portillo, *Sum.* 1656. Da bi pokazal, da se ni štel za nepogrešljivega, je

govoril: ***Iz nebes vam bom bolj pomagal, kajti tukaj sem samo v breme*** (Javier Echevarría, *Sum.* 2050).

[4] Javier Echevarría, *Sum.* 3290.

[5] AGP, P01 1973, str. 493.

[6] Jesús Álvarez Gazapo je bil 27. januarja 1974 priča nekemu pogovoru z očetom. Potem ko je slišal enega od svojih sinov igrati na violino, ga je oče vprašal, koliko let že igra. Dvaindvajset let, mu je odgovoril. Na kar je oče pripomnil: ***Jaz pa že dvainsedemdeset. Toda tako je z notranjim življenjem: treba je igrati vsak dan, brez enega samega dneva predaha, z vztrajnostjo, s potrpežljivostjo ... in s potrpežljivostjo drugih. Dvainsedemdeset let igranja na violino in kontrabas!*** (»Igrati kontrabas« je španski rek, ki pomeni početi nekaj nekoristnega in neprimernega). Prim. *Sum.* 4498.

[7] Prim. AGP, P01 1974, str. 951.

[8] *Pismo* 28. 3. 1973, št. 2 in 3.

[9] *Prav tam*, št. 7 in 8.

[10] *Prav tam*, št. 8.

[11] *Prav tam*, št. 18.

[12] *Prav tam*. Heb 13,8: »Jezus Kristus včeraj in danes, isti tudi na veke.«

[13] *Pismo* 17. 6. 1973, št. 18.

[14] Prim. *prav tam*, št. 10.

[15] *Prav tam*, št. 12.

[16] *Pismo* vsem članom Dela,
EF-731200-1.

[17] *Prav tam*.

[18] *Pismo* 14. 2. 1974, št. 1. S tem misli na donenje zvonov iz cerkve Angelske Matere Božje v dopoldanskih urah 2. oktobra 1928, na dan ustanovitve Opus Dei.

^[19] V pismu se očetovsko spodbujanje k pobožnosti in zvestobi do Cerkve prepleta s pritrkavanjem na »veliki zvon«, ko pred oči bralca postavlja surove prizore človeške burke.

Vzemimo le primer: *Morali smo prenašati – in kako me boli srce ob tem pisanju – célo kavalkado čudakov, ki so za krinko novodobnih prerokov, čeprav jim to ni povsem uspelo, skušali skriti obraz krivoverca, skrajneža, mesenega človeka ali razžaljenega ošabneža.*

Otroci moji, to boli, vendar moram s temi udarci na zvon poskrbeti za prebuditev naših vesti, da vas ne bi med spanjem zajel ta val hinavstva. Cinizem predrzno poskuša upravičiti – in celo hvaliti – apostazijo in odpadništvo kot izraz pristnosti. Poleg tega ni bilo redko, da so ti nelojalni samovoljneži po svojem hrupnem odpadu še naprej poučevali verouk

v katoliških izobraževalnih ustanovah ali delili nauke s pomočjo paracerkvenih organizmov, ki so se v zadnjem času silno namnožili (prav tam, št. 13).

^[20] *Prav tam, št. 1.*

^[21] *Prav tam, št. 22. Služimo Gospodu z veseljem! To je naša želja, pravi načrt za sveto življenje ob začetku novega leta. Prav zato, da bi mu služili, nas je spodbudil, naj hodimo po tej božji poti Dela (prav tam, št. 2).*

^[22] *Prav tam, št. 9.*

^[23] *Prav tam, št. 18.*

^[24] *Prav tam, št. 19.*

^[25] *Prav tam, št. 5.*

^[26] RHF, D-15111; zdravniško poročilo, sklepna opomba.

[27] Álvaro del Portillo, PR, str. 1091. Na neko podobno vprašanje je odgovoril: ***Šel bom v Ameriko, kamor si – tako kot na vse konce sveta – želim iti, ko bo za to obstajal razumen razlog; takrat, ko bi šel na takšno pot oče številne in revne družine, ker bi bilo to za družino nekaj zelo dobrega*** (prav tam, PR, str. 1092).

[28] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 1579; Javier Echevarría, *Sum.* 2049; Isabel La Porte Ríos, *Sum.* 5185.

[29] Pismo, EF-740325-1.

[30] Pismo, EF-740423-1.

[31] Obramba človeškega življenja je bila stična točka prizadevanj obeh častnih doktorjev, kot je dejal veliki kancler, ko je glede msgr. Franza Hengsbacha izpostavil njegovo ***pogumno in neutrudno oznanjanje vere***; o drugem prejemniku pa: ***Ni naključje, da njegovo prvo delo iz***

leta 1934 govori o obrambi življenja, zoper zgrešena stališča, ki so se v tistem času skušala uveljaviti v njegovi domovini. Odločna obramba človeškega življenja je po vsem svetu ponesla ime profesorja Lejeuna s pariške univerze, ki ga svetovna znanost enoglasno priznava kot enega izmed prvih in najodličnejših raziskovalcev na področju genetike (Govor, 9. 5. 1974; v: *Josemaría Escrivá de Balaguer y la Universidad*, op. cit., str. 106).

^[32] Prvo obhajilo je podelil svojemu nečaku Josemaríu. Prim. Pismo Santiagu Escriváju de Balaguerju y Albásu, EF-740400-1; in njegovemu sinu, Santiagu Escriváju de Balaguerju García-Herrero, EF-740400-2; Joaquín Alonso Pacheco, PR, str. 1658.

^[33] Pozneje je o tistem burnem mesecu maju 1974 in o navodilih, ki

jih je pred odhodom iz Rima v Španijo od njega prejel g. Javier (po domače Javi), povedal: ***Šel sem v Ameriko proti svoji volji. Glede tega moram biti iskren. Odpravil sem se od tod in rekel Javiju: Vzemi malo oblačil, saj moramo opraviti tole reč v Navari, sesti na letalo v Madridu, potem pa nazaj. Zgodilo pa se je, da se je potovanje podaljšalo za štiri mesece*** (Álvaro del Portillo, PR, str. 1092).

^[34] Prim. RHF, D-15111; zdravniško poročilo, maj 1974.

^[35] *Prav tam.*

^[36] Zdravniki, ki so zanj skrbeli, pričujejo, da je dobre volje in z vso ubogljivostjo sprejel vsako zdravniško navodilo, ne da bi spraševal o značilnostih svoje bolezni; prav tako glede zdravil: nikoli ni postavljajl vprašanj o njihovem delovanju ali terapevtskih lastnostih. O njegovem obnašanju še

dodajajo: »Na zdravniških pregledih, ki smo jih opravili, izstopajo njegova poslušnost, potrpežljivost in odločna želja po sodelovanju z nami, ne da bi kadarkoli pokazal svoje neugodje zaradi neprijetnosti, ki so del vsake medicinske preiskave. Ko ga kaj vprašamo, brez zadržkov razkrije svoje stanje, pusti se pregledati od glave do nog, na našo željo se uleže ali vstane, ustrezljivo in pokorno se obnaša pri odvzemu krvi, pri rentgenskem slikanju in pri elektrokardiografiji. Obenem pa si ne pusti streči. Težko mu je pomagati pri slačenju ali pri odpenjanju srajčnih gumbov, saj nas sam vselej prehití. Če nam uspe, da mu odpnemo kak gumb, nas prime za roko in nam jo poljubi« (*prav tam*).

[37] V zdravniškem poročilu tudi piše: »Prilagodili smo jemanje predpisanih zdravil, podali smo dodatne dietetične zahteve ter določili življenjski slog, ki vključuje manj

intenzivno apostolsko aktivnost v primerjavi s podobnimi potovanji v preteklosti. K pozitivnemu mnenju je pripomoglo dejstvo, da ga bo na potovanju spremljal zdravnik« (*prav tam*, sklepne opombe).

[38] Álvaro del Portillo, *Sum*. 1568.

[39] Pismo iz Madrida, EF-740516-1. Istega dne je pisal Joséju Luisu Múzquizu: ***Spremljaj me s svojo molitvijo v tem času kateheze po Ameriki. Prepričan sem, da nas bo po posredovanju naše Matere ter našega očeta in gospoda, sv. Jožefa, in s pomočjo mojih otrok Gospod blagoslavljal bolj in bolj***(Pismo iz Madrida, EF-740516-2).

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/2-tretje-zvonjenje/](https://opusdei.org/sl-si/article/2-tretje-zvonjenje/) (30. Mar.
2026)